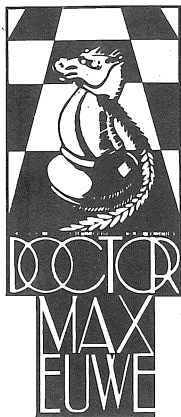

NIEUWSBRIEF

Eleanor Fortescu Brickdale (1872-1945)

Boekillustratie uit *Idols of the King* van Alfred Lord Tennyson

nummer 67
mei 2005

ISSN 0927-9768

Geopend:
Dinsdag t/m vrijdag
en de eerste zaterdag
van de maand,
10.30-16.00 uur

MAX EUWE-CENTRUM

POSTBUS 11513 • 1001 GM AMSTERDAM

MAX EUWEPLEIN 30A • TELEFOON 020-625 7017 • FAX 020-639 2077

e-mail euwemec@xs4all.nl website <http://www.maxeuwe.nl/>

F. de Grave, voorzitter
K. van Harn, secretaris
A. Riemens, penningmeester

H. Böhm
J. Nagel
L. Oomens
H. Ree
G. Valk
C. Visser (vice-voorzitter)
W. Vermeend

Adviseur museum/bibliotheek: L.C.M. Diepstraten
Adviseur topschaak: J.H. Timman
Adviseur wetenschap: H.J. van den Herik
Bibliothecaris: F.F. Verbeek
Museum en pr-coördinator: E.E. Dirksen
Schaaktechnisch medewerker: A.C.M. Sibbing
Financieel administrateur: A. Bezemer
Museumconservator: P. Verwilligen
Secretariaat: E.E. Dirksen en C. Lesger
Vrijwillige medewerkers: A. van Dijk, H. Kok, F. London, S. Sival, E. Straat, F.F. Verbeek, J. Vijfschaft, W.G. Vijvers, C. ten Woude

DE LAATSTE LOEP

In dit nummer hebben we weer een bijdrage van Leo Diepstraten. Diepstraten, oud-secretaris van het MEC, een van de medeoprichters van de stichting in 1982 en de eerste eindredacteur van de Nieuwsbrief, heeft heel vaak voor zijn Nieuwsbrief geschreven. Maar deze keer zal het toch wel zijn laatste stukje zijn. Leo, ook auteur van onder andere *Spel uit de kunst in de kunst*, schreef vaak over schaken en kunst. Hij was vanaf het begin de drijvende kracht achter het opzetten en uitbreiden van de bibliotheekcollectie, is bedenker van de boeken(ruil)markt(en) in het MEC en heeft zich bijzonder ingespannen voor het museum, het inrichten van zowel in- als externe tentoonstellingen. En hij was een vaste auteur van de Nieuwsbrief. Ook in dit voor hem vermoedelijk laatste nummer vertelt Diepstraten over schaken in de kunst.

ONDER DE LOEP

In deze rubriek belichtte Leo Diepstraten lange tijd een of meer boeken uit de bibliotheek van het Max Euwe-Centrum.

Het schaakspel bij de Pre-Rafaëlieten en de Bloomsbury-groep

Pre-Rafaëlieten

'Pre-Rafaëlieten' is de benaming voor zeven jonge Britse kunstenaars, die als student aan de Royal Academy te Londen in 1848 de Pre-Raphaelite

Brotherhood stichtten ter verwezenlijking van hun gemeenschappelijke idealen. Het ging in eerste instantie voornamelijk om kunstschilders, maar al spoedig speelde ook de literatuur een rol. Er waren drie oprichters: William Holman Hunt, Dante Gabriel Rossetti en John Everett Millais. Zij, alledrie toen rond de twintig, waren zeer ambitieus en stelden zich ten doel de schilderkunst terug te brengen naar de zuiverheid en eenvoud van voor de hoogrenaissance, de tijd nog voor Rafaël (1483-1520), vandaar de benaming. Zij wilden de Engelse traditie aan de Royal Academy, die zij maar steriel vonden, en de toen overheersende genreschilderkunst in hun land bestrijden. Bij de drie stichters voegden zich al spoedig de vier anderen: James Collinson, Frederic George Stephens, de beeldhouwer Thomas Woolner en de essayist en criticus William Michael Rossetti. De laatste gaf het orgaan van de broederschap uit: *The Germ*, maar dit orgaan beleefde slechts vier afleveringen. Eind 1850 vermeldde Willem Michael Rossetti, dat de Brotherhood niet regelmatig meer samenkwam. De Pre-Rafaëlieten legden de nadruk op het belang van schilderen naar de natuur en zij besteedden veel zorg aan details. Zij lieten zich vaak inspireren door onderwerpen uit de literatuur, bijvoorbeeld door dichters als Shakespeare, Keats en Tennyson. In 1853 viel de broederschap uiteen, maar er waren inmiddels zo'n dertig andere kunstenaars die zich bij de werkwijze van de Pre-Rafaëlieten aansloten.

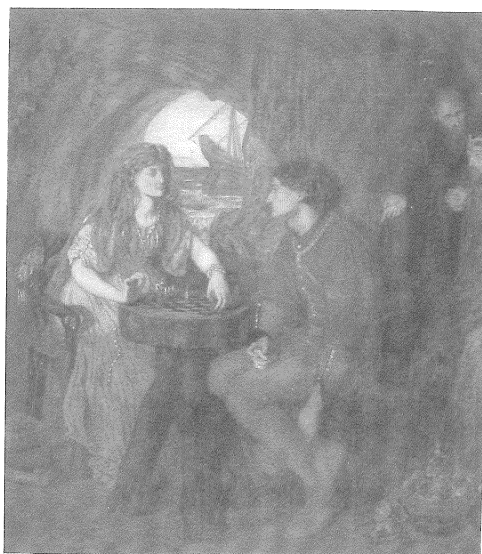
Alfred Lord Tennyson

Een van de dichters wiens werk regelmatig de Pre-Rafaëlieten inspireerde, was Alfred Lord Tennyson (1809-1892), een man die een belangrijke rol gespeeld heeft bij het schaken in Engeland. Tennyson werd in 1850 benoemd tot poet laureate, in opvolging van William Wordsworth, die deze titel droeg van 1843 tot 1850. De titel maakte de drager tot hofdichter voor het leven en daarvoor ontving hij van het vorstenhuis een toelage. Tennyson schreef gedichten en ook toneelstukken, zoals *The Princess* (1847), waarin een uitvoerige schaakpassage voorkomt.

Interessant zijn ook zijn verhalende gedichten gebaseerd op de oude Arthurlegenden, te weten *The Idols of the King* (1859), schitterend in beeld gebracht door Eleanor Fortescu Brickdale in 1859 (zie omslag), waarin we Arthurs echtgenote Guinevere aan het schaakbord zien. Tennyson was reeds vice-president van de St. George's Chess Club toen hij in 1885 voorzitter van de British Chess Association werd (een voorloper van de huidige British Chess Federation). Daarop schreef hij een gedicht van vier coupletten, waarvan het eerste luidde: 'Tis vain! In such a brassy time To ask me to write verses, Though Publishers should tempt my rhyme, With magic more than Circe' s. I'll move the Pawns, if not the Pen, in very desperation; For now I am the Chairman of the Chess Association'.

Schaakuitingen van de Pre-Rafaëlieten

Schaakuitingen in de kunst van de Pre-Rafaëlieten zien we bijvoorbeeld bij Lucy Madox Brown (1843-1894) met haar werk *Ferdinand & Miranda at Chess* (1871). Het is een olieverf op doek, waarvoor zij uit haar eigen familiekring de modellen bijeenbracht (zie illustratie). En er was Gordon Brown (1858-1932) met een gravure uit 1889, ook afgedrukt als illustratie in de Nederlandse Shakespeare-vertaling van dr. L.A.J. Burgersdijk, 2e druk. Voorts is er van Edward Reginald Frampton (1870-?) een olieverf op doek met de titel *Ferdinand & Miranda playing Chess* (zie illustratie). Een afbeelding daarvan kan men vinden in R. Finkenzeller: *Schaken - 2000 jaar geschiedenis van het spel en van de meesters*, Haarlem 1989. Verder heeft ook John L. Byam Shaw de scène van Ferdinand en Miranda uitgebeeld. Ferdinand en Miranda zijn twee bekende figuren in *The Tempest* (1623) van Shakespeare.

Lucy Madox Brown (1843-1894)
Ferdinand & Miranda at Chess (1871)

In de eerste scène uit de vijfde akte staat als regieaanwijzing, dat op het toneel Ferdinand en Miranda te zien zijn, terwijl zij aan het schaken zijn. Deze scène is buitengewoon vaak gekozen door schilders, tekenaars en etsers. Dat gebeurde al voor de tijd van de Pre-Rafaëlieten, onder meer door Francis Wheatley (1747-1801) als illustratie van de Londense Shakespeare-uitgave van 1793; voorts door Mary Ann Flaxman (1768-1833) in haar werk *Ferdinand and Miranda* (1789) en door de Duitse etser Moritz Retzsch (1779-1857), die bij het Engelse publiek zeer gezien was (zie o.m. Nieuwsbrief nr. 61). Het werk van de Pre-Rafaëlieten is een Engelse aangelegenheid gebleven en heeft verder in Europa geen navolging gevonden.

De Bloomsbury-groep

Bloomsbury is een rustige wijk in Londen waar zich o.m. de London University, de British Library en het British Museum bevinden.

Het is het intellectuele hart van de hoofdstad.

In de 17e en 18e eeuw vestigde zich in deze wijk vooral de adel, maar in de 19e eeuw verdwijnt die weer en wonen er vooral beroemde schilders en schrijvers,

onder wie de schilders Constable, Whistler, Sickert, Madox Brown en Dante Gabriel Rossetti en de schrijvers Dickens, Rimbaud, Ruskin, G.B.Shaw en Verlaine.

Aan het begin van de 20e eeuw ontstaat de Bloomsbury Groep. Bloomsbury was niet zoals Barbizon, Sint Martens Latem, Fischerhude of Laren NH een kunstenaarskolonie waar school gemaakt werd. Bloomsbury stond voor een groep van kunstenaars, intellectuelen en politici, waarvan een aanzienlijk deel familie van elkaar was. Het merendeel wijdde zich aan het schrijversmetier, hetzij als dichter of romancier dan wel als kunstcriticus. Anderen waren, behalve dat zij zelf ook wel schreven, vooral schilder.

Vanessa en Virginia Stephen

Deze cirkel van getalenteerde lieden begonnen elkaar te ontmoeten omstreeks 1905 in het huis van Vanessa en Virginia Stephen. Men discussieerde over esthetische en filosofische problemen, tenderend naar agnosticisme, pacifisme en een mild soort socialisme. De stamvader van de familie was Sir Leslie Stephen (1832-1904). Hij werd een van de meest vooraanstaande intellectuelen van het Victoriaanse tijdperk met diverse standaardwerken op zijn naam.

Hij trouwde in 1867 met Harriet Thackeray (1875), dochter van de beroemde Engelse schrijver William Makepeace Thackeray. In 1878 trouwde Sir Leslie opnieuw, dit keer met Julia Jackson. Zij kregen samen vier kinderen: Vanessa, Thoby, Virginia en Adrian. Vanessa en Virginia werden beroemd onder de naam van hun echtgenoot: Vanessa Bell en Virginia Woolf.

Virginia trouwde in 1912 met Leonard Sydney Woolf (1880-1969) en werd een wereldberoemd schrijfster, maar zonder de Bloomsbury-groep is haar schrijverschap volgens sommigen ondenkbaar.

Vanessa, de oudste van de vier kinderen Stephen, trouwde in 1907 met Clive Bell (1881-1964). Zij kregen twee kinderen: Julian en Quentin Claudian, die beiden schilder en essayist werden. Clive Bell en Vanessa gingen uit elkaar. Zij ging een korte liefdesrelatie aan met de schilder en kunstcriticus Roger Fry (1966-1934) en later in 1916 met de

schilder Duncan Grant (1885-1978). Zij kregen een dochter: Angelica Bell (*1918). Ook zij is zich gaan wijden aan het schildersmetier.

Naast de leden van de families Stephen, Bell en Woolf bestond de groep uit schilders, romanschrijvers, dichters, essayisten, biografen, historici, filosofen, economen en politici, die op donderdagavond bijeenkwamen. Bekende namen uit de groep zijn onder meer Roger Eliot Fry (schilder en baanbrekend criticus), George Macaulay Trevelyan (historicus en professor in de moderne geschiedenis in Cambridge), Edward Morgan Forster (vooral romanschrijver, maar ook essayist en biograaf), Lytton Strachey (historicus, criticus, essayist en biograaf), John Maynard Keynes (een beroemde Engelse econoom en van 1915 tot 1920 adviseur van de Minister van Financiën en in 1942 directeur van de Bank of England), David Garnett (romanschrijver, uitgever en boekhandelaar).

Schaakuitingen van de Bloomsbury-groep

Vanessa liet zich vooral inspireren door werk van Cezanne, Gauguin en Matisse. Zij heeft talloze portretten, stillevens, interieurstukken, conversatiestukken, decorstukken, muurschilderingen en niet te vergeten de boekillustraties voor de boeken van haar zuster Virginia gemaakt. Haar werk is in tal van musea in Engeland te bewonderen, onder andere in Londen in de Tate Gallery, het Victoria en Albertmuseum en in het Courtauld Institute, om maar enkele te noemen (zie <http://www.artcyclopedia.com/artists/bell—vanessa.html>).

Vanessa heeft ook het schaakspel tot onderwerp van een schilderij gemaakt. De oudste zoon van Vanessa en Roger Fry zijn in dat schilderij geportretteerd in een interieur bij lamplicht. Het draagt de titel: *Julian Bell and Roger Fry playing chess* (1933). Het is een olieverf op doek en behoort tot de collectie van The Provost & Fellows of King's College te Cambridge. Van haar levenspartner Duncan Grant is er een werk: *Still Life with Matisse* (1971), een olieverf op board, dat een schaakbord vertoont waarboven een schilderij te zien is van een typisch in blauw uitgevoerde Matisse-figuur, waarvoor een kan met bloemen prijkt. Dit werk is tien jaar na Vanessa's overlijden gemaakt. Dan is bekend van Vanessa's leermeester Singer

Edward Reginald Frampton (*1870)
Ferdinand & Miranda playing Chess

Sargent Chess Players in a Landscape (1910) in de geest van de impressionisten, die hun 'indrukken' vooral in de buitenlucht, in een landschapsdecor tot uitdrukking brachten. In het werk van verschillende schrijvers komt ook het schaakspel naar voren: Sir Leslie Stephen in Dean Swift (1882), George Macaulay Trevelyan in English Social History (1953), Desmond McCarthy in Experience (1935), Edward Morgan Forster in Abinger Harvest (1936), Lytton Stracey's biograaf Michael Holroyd in Lytton Stracey: A Critical Biography (1967), Dame Rose Macaulay in The World My Wilderness (1950), Virginia Woolf in The Years (1937).

Of alle kunstenaars ook serieuze schakers waren is de vraag. Naar verluidt zouden sommige leden van de donderdagavondclub, terwijl zij aan de discussies deelnamen, intussen een spelletje schaak hebben gespeeld.

Literatuur

Norman Knight: Chess Pieces;

Norman Knight and Will Guy:

King, Queen and Knight; Anne

Sunnucks: The Encyclopaedia of Chess;

R. Finkelstein: Schaken - 2000 jaar

geschiedenis van het spel en van de meesters.

Wij zijn 'Club van de Week' bij de Sponsor Loterij!

Hoera! Onze club is 'Club van de Week' bij de Sponsor loterij. Dit betekent dat wij als club een fantastisch bedrag krijgen. Daarnaast wint iedereen die met een lot voor onze club meespeelt in de Sponsor Loterij.

Tot wel € 80.000,- extra voor de Club van de Week

- Elke week trekt de Sponsor Loterij een Club van de Week en die club ontvangt € 80,- per meespelend lot.
- Het minimum is altijd € 4.000,- en het bedrag kan oplopen tot maar liefst € 80.000,-!

De Sponsorprijs: een klein dank-u-wel voor de ware clubliefde

Onze club heeft het gewonnen bedrag te danken aan iedereen die voor ons meespeelt in de Sponsor Loterij. Als klein dank-u-wel voor uw deelname voor de club wint u de Sponsorprijs van € 20,-. Gefeliciteerd daarmee!

Speelt u al mee voor ons?!

Hoe meer loten er voor ons meespelen, hoe meer geld we elke maand van de Sponsor Loterij krijgen. Want van elk lot van zes euro gaat drie euro rechtstreeks naar ons. En dat geld hebben we nodig! Speel dus mee, dan steunt u onze club en maakt u elke week kans op één miljoen!

Een Sponsor Loterij cheque
Stichting Max Euwe-centrum
€ 4.000,-

Bingo prijzen

1 miljoen
500.000
100.000
50.000
5.000
Weekend W&E
Avondje uit
Reisbonnetje
Week van de week
€ 20.000,-

Ik speel ook mee voor uzelf én voor de club

Ik speel mee voor mijn club!

☒ **Ja**, ik steun mijn club en maak elke week kans op één miljoen en alle andere prachtige prijzen!

☐ de heer ☐ mevrouw

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Handtekening: _____

Stichting Max Euwe-centrum

Ik speel mee voor mijn club met:

☐ 3 loten à € 6,-

☐ 2 loten à € 6,-

☐ 1 lot à € 6,-

De Max Euwe-centrum Sponsor Loterij trekt elke week een sponsorprijs en een paar loten van de loten van € 6,- voor maximaal € 20.000,- per persoon. Het bedrag wordt verdeeld onder de club van de week. De Sponsor Loterij trekt elke week een sponsorprijs en een paar loten van de loten van € 6,- voor maximaal € 20.000,- per persoon. Het bedrag wordt verdeeld onder de club van de week.

003.05.04

Ineke Bakker, First Lady of Chess

Het ei is gelegd: op 27 februari 2005 was een voorbezigting van de groeitentoonstelling *Ineke Bakker, First Lady of Chess*. Hoe kwam deze tentoonstelling tot stand?

Ter oprissing van het geheugen: Maarten Manson bood het Max Euwe-Centrum zijn collectie logo's en vignetten op suikerzakjes, briefpapier en enveloppen in bruikleen aan.

Een gedeelte van de schaaknalatenschap van Ineke Bakker, de voormalige Secretary General van de Wereldschaakbond FIDE, bestond uit speldjes en andere schaakcuriosa die zij tijdens haar FIDE-tijd gekregen had, alsook uit haar persoonlijke unieke fotoalbums. De familie was bereid deze albums af te staan (u vindt in de tentoonstelling onder andere een foto van professor Arpad E. Elo, de Amerikaan van Hongaarse origine, de bedenker van het Elo-rating-systeem). Het Max Euwe-Centrum als museum dient jaarlijks een wisseltentoonstelling in te richten; een verplichting aan subsidiënt de Gemeente Amsterdam. En het was 2004, een Olympisch jaar: Olympische Spelen in Griekenland. Ineke Bakker als FIDE Secretary General heeft een Olympische prestatie geleverd, althans in de ogen van schrijver dezes. En zo werd er in de Museumcommissie gedacht en gesproken om met deze ingrediënten een hommage aan deze FIDE General Secretary van Nederlandse origine samen te stellen. Na ampel beraad werd gekozen voor een setting van de Schaakolympiade-jaren van haar ambtsperiode: 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980 en 1982.

Het was een roerige tijd in de wereld toen de tweede FIDE-president, Folke Rogard, evenals Max Euwe medeoprichter van de FIDE in 1924, in 1970 overleed en Ineke Bakker – aan de zijde van Euwe – als FIDE-functionaris de internationale schaakarena betrad. De wereld was verdeeld in het – kapitalistische – Westen en het – socialistische – Oosten, er hing een IJzeren Gordijn en er was een Koude Oorlog. Op vele gebieden bestond er geen contact tussen Oost en West; wel op sportgebied en vooral op schaakgebied. In dat maatschappelijke kader vond de strijd om het Wereldkampioenschap in Reykjavik (IJsland) in 1972

plaats: een Rus versus een Amerikaan, gewonnen door de Amerikaan. Het niet verdedigen van deze titel leverde de eerste Extraordinary General Assembly op in Bergen (Nederland) in 1975: het WK-reglement moest bepaald worden.

Het was ook de tijd van Apartheid. Zuid-Afrika werd in velerlei opzichten geboycot, ook in de schaakwereld. Dat leidde tot de tweede Extraordinary General Assembly in Luzern, Zwitserland, in 1977. Zuid-Afrika bleef uitgesloten van FIDE-competities. Om de twee jaar vonden de Schaakolympiades plaats en tegelijkertijd de General Assemblies. In de tussenliggende jaren vergaderden Commissies en het Dagelijks Bestuur, aanvankelijk Bureau genoemd, naderhand Executive Council. De FIDE-Secretary General werd geacht te zorgen voor de structuur in de organisatie, de bewaking van besluiten, de voorbereiding van de congressen en de representatie van het Presidium bij evenementen: het voeren van het FIDE-secretariaat, in de wandelgangen FIDE Headquarters genoemd. Kortom, er is schaakgeschiedenis geschreven tijdens haar ambtstermijn. Deze groei-tentoonstelling kwam tot stand dankzij enorme inspanningen van vormgever Prosper Verwilligen, en dankzij aanvullend tentoonstellingsmateriaal van Jules Welling; beiden hebben zowel Ineke Bakker als Max Euwe gekend. Er is een leesmap en het is de bedoeling dat deze in het komende jaar groeit door aanvullende informatie, foto's, anekdotes, et cetera. En zo een getuigenis ontstaat van een tijd waarin twee Nederlanders het gezicht van de schaakwereld jarenlang positief hebben bepaald: Ineke Bakker was een van hen.

Wij houden ons voor dergelijk materiaal aanbevolen!

Sponsorloterij

Dankzij een paar sponsors is het Max Euwe-Centrum in april club van de week geworden.

Wat biedt de Sponsorloterij het MEC?

Voor zes euro per maand speelt u met één lot mee in deze goede-doelen-loterij. Wanneer u zich via het Max Euwe-Centrum bij de Sponsorloterij aanmeldt, wordt u beschouwd als sponsor van het MEC. Het MEC ontvangt dan maandelijks de helft van uw

inleg. Wekelijks wordt een van de gesponsorde organisaties door middel van notariële loting uitgeroepen tot club van de week. De uitgelotene ontvangt een financieel douceurtje, waarvan de hoogte afhangt van het aantal door zijn sponsors ingeleide loten. Het lijkt u wel wat? Neemt u dan contact op met het MEC-secretariaat. Faxen of mailen kan ook. A.u.b. het volgende vermelden: voorletters + achternaam, adres, het aantal gewenste loten en het (bank)rekeningnummer waarvan de Sponsorloterij maandelijks uw inleg incasseren kan.

Eertse Herdenking van in WO II omgekomen sporters

Het initiatief, oorspronkelijk genomen door Martin Dijkstra, werd uitgewerkt door NOC/NSF, het Olympisch Stadion, Stadsdeel Amsterdam Oud-Zuid, Piet Kranenburg (de man dankzij wie het Olympisch Stadion nog bestaat) en AFC Ajax. NOC/NSF benaderde voor een opgave van overleden sporters haar leden, waaronder de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, die de hulp inriep van het Max Euwe-Centrum. In de MEC-bibliotheek bevindt zich een gedenkboek, *Partij Verloren*. Dit boek werd samengesteld door L.G. Eggink en W.A.T. Schelfhout ter nagedachtenis aan de schakers in Nederland die tijdens de Duitse bezetting heengingen. Joachimsthal's boekhandel verzorgde in 1947 de uitgave.

De herdenkingsplechtigheid vond op 4 mei 2005 om 12.30 uur plaats rond het beeld van Prometheus op het terrein van het Olympisch Stadion in Amsterdam. Het tijdstip van half één verwees naar 3 september 1939 toen DFC en SVV elkaar ontmoetten in het zogenaamde Zilveren Bal Toernooi van Sparta in Rotterdam. De voetballers hoorden toen dat Groot-Brittannië Duitsland de oorlog had verklaard en dat de Tweede Wereldoorlog officieel was begonnen. De sprekers – vertegenwoordigers van het Olympisch Stadion, de Stadsdeelraad en de voorzitter van NOC/NSF, Erica Terpstra – brachten de oorlogsjaren aan de hand van sportgebeurtenissen in herinnering. Evenals Jan Derksen, wielervederzame van weleer, die decennialang kind aan huis was in het Olympisch Stadion.

Erica Terpstra memoreerde onder andere de namen van 36 Olympische sporters en de verschillende concentratiekampen waar zij omgekomen zijn. Na de kranstegging voor het beeld van Prometheus en de last post werd door de aanwezige vertegenwoordigers van sportorganisaties, onder wie afgevaardigden van de KNSB en het MEC, twee minuten stilte in acht genomen. De herdenking werd afgesloten met het volkslied.

Italiaanse uitgever MEC-begunstiger

In de afgelopen maand bezochten uitgevers Caissa Editore Italia het Max Euwe-Centrum. Zij schonken de bibliotheek in totaal vier boeken (ja, in het Italiaans; de oplage, zo vertrouwden zij me toe, bestaat uit circa zevenhonderd exemplaren per boek). Een primeur is het in april 2005 verschenen boek van Smyslovs hand, Vasilij Smyslov met de ondertitel *Alla ricerca dell'armonia 1935-2001*. Oorspronkelijk in 1979 als (Sovjet)Russische editie gepubliceerd, maar in deze uitgave uitgebreid met een nog niet eerder gepubliceerd interview van Sergej Rosenberg met Smyslov. In 2004 zag Carlo Alberto Pagni zijn reeds twintigjarige hobby – het verzamelen van stedenmatches gespeeld in de negentiende eeuw – in boekvorm verschijnen onder de titel *Scacchi Senza Quartiere, incontri per corrispondenza tra circoli nel sec. XIX*. Een correspondentieschaakboek voor de liefhebber. Blunders worden beschreven in het ook in 2004 verschenen *Scacchi Matti 3 & Mezzo* van Paolo Bagnoli. In 2003 verscheen *I Russi contro Fischer* van Dmitrij Plisetskij en Sergej Voronkov, die in deze versie een toelichtend voorwoord schreven. Door een prachtige en originele opmaak zijn het ook uiterlijk juweeltjes van boeken.

Wereldkampioenschap Darts Schaken

In navolging van het WK Boksen Schaken werd op maandag 28 februari voor de eerste maal een dergelijk kampioenschap gehouden in hotel Krasnapolsky in Amsterdam. Mocht het u ontgaan zijn, dan kunt u een en ander waarschijnlijk nog vinden op de website van NH Hotels, de sponsor van dit ons inziens amusante evenement.

Eveline Dirksen, museum en pr-coördinator

FINANCIËN

De activiteiten van het Max Euwe-Centrum worden financieel mogelijk gemaakt door: **Straet Holding B.V., NRC Handelsblad, de Koninklijke Nederlandse Schaakbond en de Gemeente Amsterdam.**

BOEKEN(RUIL)MARKT OP 28 MEI

Op zaterdag 28 mei is er weer een boeken(ruil)markt in het Max Euwe-Centrum van 11.00 tot 14.00 uur.

Detail van een schilderij van Aran Binnerts, gemaakt tijdens het zomerschilderfestijn in 2004 op het Max Euweplein. Ook deze zomer organiseert het Holland Casino Amsterdam een dergelijke manifestatie op vrijdag 17 juni. Vorig jaar was het thema: Max Euweplein en omgeving. Aran Binnerts liet zich inspireren door het schaakbord op het plein en bereikte daarmee, volgens een jury, een plaats bij de beste twaalf.

SCHAAKFESTIVAL OP MAX EUWEPLEIN

Het geplande schaakfestival deze zomer op 2 juli op het Max Euweplein kan helaas geen doorgang vinden.

Openingstijden in de zomer

Het kan zijn dat het Max Euwe-centrum in de maanden juli (met ingang van dinsdag 5 juli) en augustus verkort is opengesteld voor het publiek: van 10.30 tot 14.00 uur.

Het Max Euwe-Centrum stelt goede ideeën op prijs. Degenen die met ons mee willen denken over mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld (schaak)-tentoonstellingen of andere activiteiten, worden verzocht ons daarvan op de hoogte te stellen.

Schaakboekenverzamelingen kan men legateren aan de Stichting Max Euwe-Centrum. Als u daarover denkt of iemand kent met deze gedachte, houden wij ons van harte aanbevolen.

Het Max Euwe-Centrum geniet ook (fin)materiële steun, namelijk van: Deloitte, PwC, Chess Base, Corel, Nederlandse Gasunie, Network Associates /Mc Afee, New In Chess, Galdema Nederland, Ondernemersvereniging Max Euweplein